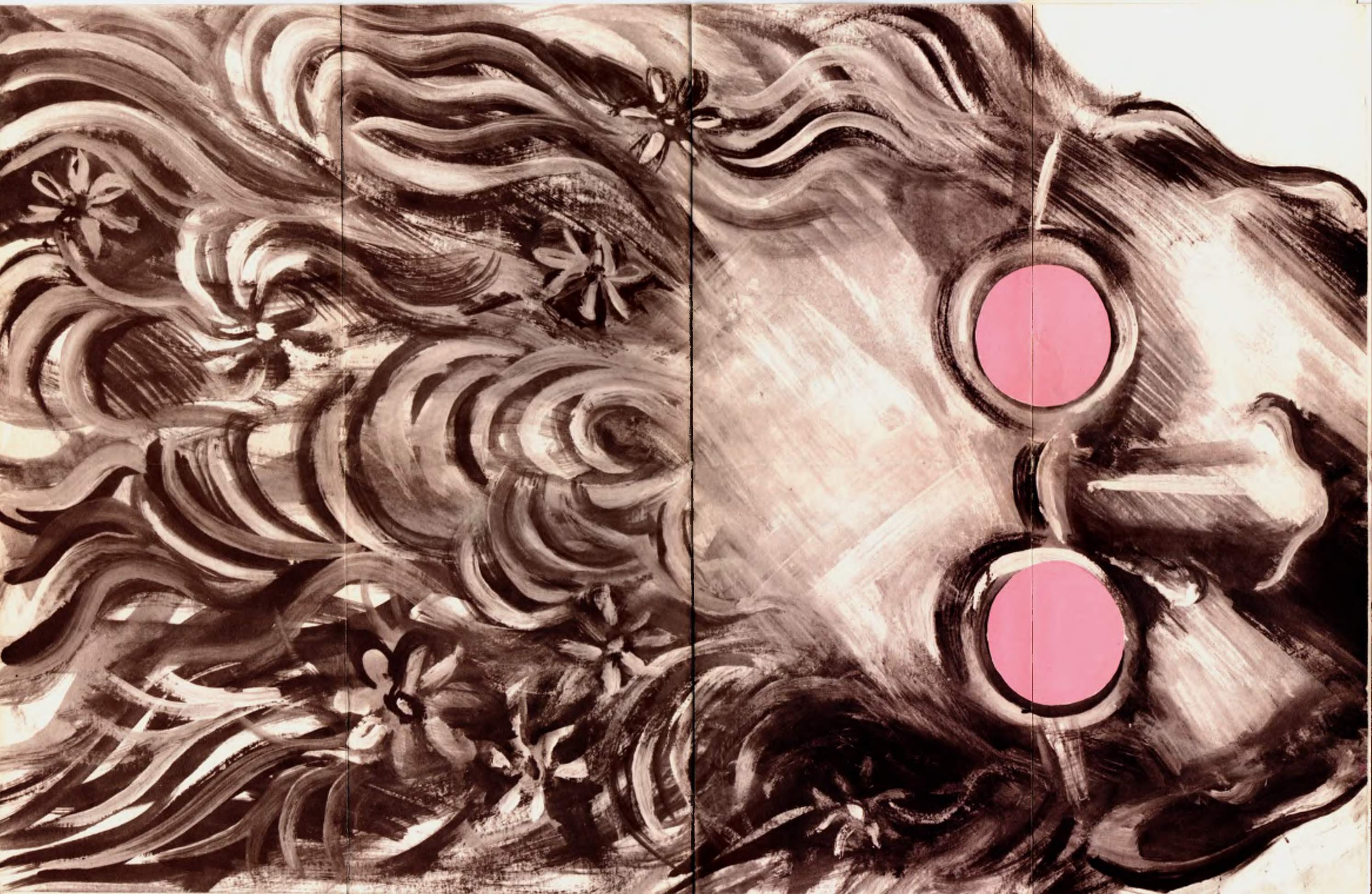

GEORGE
RYGA

Tráva
a divoké jahody

VE HRE
ÚČINKUJE
ROCKOVÁ
KAPELA

Citron

STATNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ,
nositel Řádu práce

ČINOHRA PETRA BEZRUČE,
nositel vyznamenání Za zásluhy o výstavbu

GEORGE RYGA

Tráva a divoké jahody

Překlad	ALENA BERÁNKOVÁ
Režie	PAVEL PALOUŠ
Výprava	MARTA ROSZKOPFOVÁ
Dramaturg	VOJTĚCH KABELÁČ
Hudba	LUBOŠ POSPIŠIL
	OTAKAR PETŘINA
	MILOSLAV BENÝŠEK
	PETR MICHALIK
	JIŘÍ SCHMUTZ
Choreografie	KAREL BEDNÁŘ j. h.

Texty písní	LADISLAV KANTOR
Fotografie pro projekci upravil	OLDŘICH BÍNA
Učinkuje rocková skupina	CITRON

Hrají:

Allan	Pavel Skřípal
Susan	Lenka Kucharská
Allanův otec Důstojník v kasárnách Starý muž	Arnošt Borovec
Allanova matka	Marie Viková
Strýc Ted	Luděk Eliáš
Kapitán Nevada Sociální pracovník	Vladimír Čapka
Michele	Ivana Kaslová
Nestor	Ladislav Brückner
Joan	Karin Szelongová j. h.
Bílý Králík	Kostas Zerdaloglu
Policista	Otakar Prajzner
Otec Susan	Jindřich Dvořák

Představení řídí

MARTA VESELÁ

Text sleduje

MARTA BIELECKÁ

ČESKOSLOVENSKÁ PREMIÉRA 23. LEDNA 1981

AUTOR A JEHO HRA

Dnešní premiéra pootvívá alespoň částečně pohled na oblast u nás téměř neznámou – na oblast kanadské kultury. A právě George Ryga je jedním z nejvýraznějších a pokrokových dnešních představitelů kvalitou i žánrovou bohatostí.

Narodil se v Severní Albertě v roce 1932 na malé farmě. Jeho základní školní vzdělání představuje sedm let na tamní jednotřídce. Další léta střídá různá zaměstnání provázená sebevzděláním a prvními literárními pokusy. Získává stipendium na literární seminář texaské univerzity a prvně se také setkává s divadlem. Žánrový rozsah jeho tvorby je mimořádný: rozhlasové hry, dramatizace, televizní a filmové scénáře, původní hry, poezie, romány a texty písní. V roce 1969 vychází gramofonová deska jeho balad pod názvem Tráva a divoké jahody, a to je také rok premiéry jeho zatím nejúspěšnější hry stejného názvu.

Autorova textová předloha je spíše libretem, než divadelní hrou v našem smyslu slova. Základní myšlenkové poslání hry je určováno dialogem, ale předpoklad působivého přetlumočení divákům vyžaduje dotvoření složkou pohybovou, zvukovými a světelnými efekty a především písněmi. Tento tvar je nepochybně velice náročný na inscenátory, ale vychází ze znalosti vkusu dnešní mladé generace, které je hra především určena.

Příběh hry je pevně zasazen do prostředí západního světa, kde stovky a tisíce mladých lidí hledají své místo ve společnosti a smysl svého života. Stejně jako hlavní hrdina příběhu si uvědomují, s čím nemohou souhlasit, proti čemu chtějí bojovat a méně již – co vlastně je jejich ideálem. Allan, ústřední postava hry, odmítá svět rodičů, odmítá ideál „úspěšného mladého muže“ kapita-

listického světa, cesta jeho hledání se vrací k modernímu primitivismu, který tak výrazně v šedesátých letech představují skupiny hippies.

Autor nám tento svět nezobrazuje jako okouzující exotikum. Jeho pohled je reálný, přísný a spravedlivý. V mnoha replikách hry je možno doložit autorovu hlubokou znalost generačního problému, jak jej zachytila literatura minulých století. Je to boj minulosti s budoucností, který je pro dialektický vývoj společnosti nezbytný a který jen mění svoji vnější tvář. Stejně kritická k minulosti byla generace symbolizovaná Wertherem, Stendhal zachycuje generaci, která nedostatek přirozeného heroismu nahrazuje erotismem, Rimbaud zklamán porážkou Komuny provokuje měšťácký svět dlouhými vlasy a vědomou špínou, počátek našeho století ukazuje mladou generaci, která opovrhne pokrytectvím otců, aby konečně vykřikla ústy básníka „bohové jsou mrtví“, ve smyslu popření všech ideálů, které jim předchozí generace předkládaly jako smysl života.

Ryga uplatňuje všechny tyto obecné znalosti ve své hře, dává jim konkrétní vyjádření společenským prostředím, nechává Allana projít očistcem vojenské služby, drog i vězení. Allanova cesta k pochopení aktivního vztahu k životu probíhá ve více časových vrstvách. Poznání naivnosti protestu světa hippies mu v retrospektivní poloze pomáhá odkrýt opravdovost socialistických ideálů strýce Teda. Rygova hra nemůže a také nechce postihnout celou problematiku veškerých společenských vrstev mladé generace západního světa. Je to však ukázka příznačná, která vtiskuje ráz své době a bude jistě i jejím historickým svědectvím.

Sedím sám na svých stránkách
mý ovce mě opustily
jen havran v mých ložnicích
sedí jak vytesanej

Beránci na mých stránkách
postupně odrostli mi
v horách se rozprchli
nebo je postříleli

A mou oblohou krouží
ptáci poslové války
a mým dětem ubohým
los smrti určují

Kdybych měl ruce bohů
tak pročesal bych hory
vždyť rounem země raší
chrámy a prameny

A mou oblohou krouží
ptáci poslové války
a mým dětem ubohým
los smrti určují

Všechny lži ničení
jim oči vypálí
toho dne až zemřou
se bohem stanu sám

Ten stín havraní
se jednoho dne ztratí
ani na rozloučenou
ho ničím neuctím

Vedoucí technického provozu: ing. Ivan Bílek

Jevištní mistr: Josef Drda

Mistr osvětlení: Jaroslav Řezáč

Zvuk: Marie Krejčí

Vedoucí rekvizitárny: Eva Wiesnerová

Vedoucí garderobiér: Zdeněk Slíva

Vedoucí dekoračních dílen: Přemysl Kirschner

Vedoucí kostýmní výroby: Bohuslava Čiháková

Vedoucí vlásenkárny: Vojmil Nytra

Program Státního divadla v Ostravě – činohra Petra Bezruče, redakce Vojtěch Kabeláč, grafická úprava Marta Roszkopfová, foto Josef Hradil, typografická spolupráce Antonín Mosler. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p., provoz 21, Ostrava 1, Novinářská 7.

Všechna práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha.

Cena 2,- Kčs
